

42 . Iaz | Comuna: Obreja | Județ: Caraș-Severin | Punct: Necropola romană I | Anul: 2019

Anul: 2019

Cod RAN: 53407.02

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană târzie

Categorii sit: Religios, ritual și funerar

Autori: Adrian Ardeț, Lucia-Carmen Ardeț, Iulian Leonti, Dimitrie Pavel Negrei, Livio Zerbini, Cristina Failla

Instituții: Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță, Caransebeș, Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță, Caransebeș, Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță, Caransebeș, Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță, Caransebeș, Universitatea Ferrara, Universitatea Ferrara

Raport

Primele mențiuni despre existența unei necropole (Necropola I) sunt făcute de învățătorul satului Iaz, județul Caraș-Severin, Patriche Puraci în anul 1970. Astăzi cunoaștem faptul că la Tibiscum - Iaz există două necropole amplasate de-a lungul celor două drumuri Imperiale, respectiv de-a lungul drumului Tibiscum – Ulpia Traiana Sarmizegetusa numită de noi Necropola I și Tibiscum – Dierna pe care am notato ca fiind Necropola II. Primele cercetări arheologice sunt efectuate de R. Petrovsky în anul 1976-nota 1- și continuate în anul următor cu rezultate deosebite, prin descoperirea a două morminte de înhumatie -nota 2-.

Proiectul Tibiscum Project a fost demarat începând cu anul 2015, împreună cu Universitatea din Varșovia (Polonia) prin care am investigat din punct de vedere magnetometric atât zona castrului (Sat Jupa), cât și municipiul și necropolele I și II (Sat Iaz, comuna Obreja, județul Caraș-Severin). Au fost identificate existența unor incinte de-a lungul drumului Tibiscum – Sarmizegetusa. Aceste incinte le-am identificat încă din anul 2017, iar în campaniile din 2018 și 2019 le-am cercetat sistematic în cadrul proiectului de cercetare de la Tibiscum alături de Universitatea din Ferrara.

Începând cu anul 2018 împreună cu echipa italiană condusă de Livio Zerbini am început cercetările arheologice la Necropola I investigată magnetometric încă din anul 2016, unde am observat existența unor incinte patrulate.

În anul 2018 am trasat o suprafață de 8 x 8 m în care am reușit să descoperim urmele incintei patrulate cu dimensiunile de 6 x 6 m. Independent de voința noastră am reușit să cercetăm până la adâncimea de cca. 0,60 m descoperind lângă zidul de incintă un vas ceramic ce poate fi datat în perioada secolelor IX-XI.

Anul acesta pe parcursul lunii august 2019, între 12 și 23 august am continuat cercetările în camerele A și B ajungând până la adâncimea de 1,20 m la pământul viu.

Din punct de vedere stratigrafic am reușit să identificăm patru nivele.

Primul nivel aflat la 0,80-1,00 m adâncime reprezintă construcția incintei din piatră și poate fi datată la mijlocul secolului al II-lea d.Chr.

Al doilea nivel corespunde momentului în care această incintă a fost abandonată și s-a construit alta care distruge colțurile primei incinte din piatră. Aceasta poate fi datată pe parcursul secolului al III-lea d.Chr.

Al treilea nivel reprezintă amenajarea incintei în timpul secolelor IX-XI d. Chr, când în zidurile de incintă sunt săpate două gropi pentru implantarea a doi stâlpi de lemn pentru susținerea unei construcții din lemn, iar în centru am reușit să descoperim o vatră de foc cu urme de cenușă.

Ultimul nivel este reprezentat de pământul aluvionar care este acoperit de glia modernă.

Materialul arheologic descoperit se compune din fragmente ceramice, țigle, cărămizi, opaițe și două unguentariumuri din sticlă.

Pentru perioada secolelor IX-XI am descoperit o oală din lut caracteristică pentru această perioadă.

Proiectul început cu Universitatea din Ferrara v-a continua și în acest an prin dezvelirea incintelor din stânga și dreapta, cele cercetate de noi în anii 2018-2019.

Materialul descoperit

Materialul ceramic a fost bogat, fiind reprezentat de vase romane târzii, dar și fragmente de vase de sticlă, cuie, mărgelile, aplici și fibule – extrem de importante în datarea nivelelor. Materialul rezultat în urma cercetării arheologice se află în depozitele MJERG Caransebeș.

Tehnici de cercetare

În săpătura realizată în anul acesta au fost utilizate mijloacele clasice de cercetare arheologică, combinate cu tehnica fișelor de context arheologic și tehnici moderne, prospecțiuni geomagnetice și aerofotometrie.

Obiectivele cercetării viitoare și propuneri de conservare, protejare și punere în valoare

Pentru anul 2020 ne propunem continuarea cercetării arheologice în cadrul zonei clădirii VI și a drumului roman, dar și realizarea unor lucrări de conservare primară, prin refacerea zidăriei și punerea în valoare a acestei construcții. Se dorește o acțiune conjugată la care să participe și autoritățile locale prin sprijinirea unui program de conservare și punere în valoare a acestei importante zone arheologice din România.

Note

- 1.R. Petrovsky, Sondajul arheologic de la Iaz (Comuna Obreja, Județul Caraș-Severin), în Tibiscus 5, 1978, p. 77-96.
- 2.R. Petrovsky, Tipuri de morminte romane în zona Caransebeșului, în Banatica 5, 1979, p. 201-213.

Informații suplimentare online

[Raportul 6374 din cronica.cimec.ro](http://raportul6374.din.cronica.cimec.ro)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](http://localizare.pe.harta.folosind.mapserver.cimec.ro)
